T013 BD IV 190-Q47-P48 Nhân Duyên Vợ Chồng Bạt Đà La-Phật Bản Hạnh Tập

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

Phaåm 48: NHAÂN DUYEÂN VÔÏ CHOÀNG BAÏT-ÑAØ-LA

Noùi veà naøng Baït-ñaø-la do khoâng tìm ñöôïc Thieän sö neân theo ngoaïi ñaïo Ba-ly-baø- xaø-ca xuaát gia hoïc ñaïo. Naøng tu taäp tinh caàn, thaønh töïu phaùp ngoaïi ñaïo, chöùng ñöôïc Thieàn thöù tö, ñuû naêm pheùp thaàn thoâng. Do thaønh töïu oai löïc neân danh tieáng ñoàn khaép. Baáy giôø Ñöùc Theá Toân ñaõ cho pheùp phaùi nöõ xuaát gia. Khi aáy Ma-ha Ba-xaø-ba-ñeà cuøng naêm traêm ngöôøi phuï nöõ doøng hoï Thích ñeàu ñöôïc xuaát gia. Baø kieán laäp chuùng Tyø- kheo-ni ñeå phaùt huy Phaät phaùp. Luùc aáy Tröôûng laõo Ñaïi Ca-dieáp suy nghó, nhôù laïi: “Ta thuôû tröôùc ra ñi xuaát gia, coù höùa vôùi naøng Baït-ñaø-la Ca-tyø-leâ-da, neáu tìm ñöôïc Thieän giaùo sö, caàn phaûi cho naøng bieát ñeå naøng ñöôïc xuaát gia hoïc ñaïo.” Roài ngaøi laïi nghó: “Hieän giôø naøng Baït-ñaø-la Ca-tyø-leâ- da ôû ñaâu?” Tröôûng laõo nhaäp ñònh tìm kieám, duøng Thieân nhaõn thanh tònh vöôït hôn maét loaøi ngöôøi, thaáy naøng ta xuaát gia tu hoïc vôùi ngoaïi ñaïo Ba-ly-baø-xaø-ca, ñang haønh ñaïo taïi bôø soâng Haèng. Ñaïi Ca-dieáp lieàn keâu Tyø-kheo-ni ñaéc thaàn thoâng ñeán baûo: –Hay thay! Naøy ni coâ, neáu coâ thaáy hôïp thôøi, hieän giôø Baït-ñaø-la Ca-tyø-leâ-da xuaát gia tu hoïc vôùi ngoaïi ñaïo Ba-ly-baø-xaø-ca taïi bôø soâng Haèng. Hay thay! Naøy ni coâ, coâ neân ñeán ñoù noùi raèng: “Hay thay! Naøy nöõ tu só, Ñaïi Ca-dieáp, choàng cuûa chò cuøng toâi xuaát gia tu hoïc moät thaày. Chò cuõng coù theå ñeán ñoù caàu thaày ta xin xuaát gia hoïc ñaïo, tu taäp phaïm haïnh.” Luùc aáy vò Tyø-kheo-ni ñaéc thaàn thoâng nghe Tröôûng laõo Ñaïi Ca-dieáp daïy nhö vaäy, ví nhö löïc só duoãi caùnh tay, trong khoaûnh khaéc vò Tyø-kheo-ni nhö gioù thoåi maïnh, bieán daïng ôû thaønh Xaù-veä, lieàn hieän tröôùc maët nöõ ngoaïi ñaïo Baït-ñaø-la Ca-tyø-leâ-da, Ba-ly-baø-xaø-ca, roài lui ñöùng veà moät beân. Tyø-kheo-ni lieàn vaán an nöõ tu só ngoaïi ñaïo Ba-ly-baø-xaø-ca. Vaán an xong, Tyø-kheo-ni laïi noùi: –Laønh thay! Naøy nöõ tu só, chò neân bieát, Ñaïi Ca-dieáp, choàng cuûa chò cuøng vôùi toâi xuaát gia tu taäp phaïm haïnh, hoïc ñaïo ñoàng moät thaày. Ngaøy nay chò cuõng coù theå ñeán gaëp ngaøi, xin thaày toâi cho xuaát gia hoïc ñaïo, tu taäp phaïm haïnh, coù ñöôïc khoâng? Baáy giôø nöõ tu só Baït-ñaø-la Ca-tyø-leâ-da thuoäc ngoaïi ñaïo Ba-ly-baø-xaø-ca, hoûi vò Tyø- kheo-ni: –Laønh thay! Thöa ni coâ, vò giaùo sö cuûa quyù coâ nhö theá naøo? Vò Tyø-kheo-ni nghe hoûi nhö vaäy, ñaùp lôøi nöõ ngoaïi ñaïo Baït-ñaø-la Ca-tyø-leâ-da: –Hay thay! Naøy nöõ tu só, vò Giaùo sö cuûa chuùng toâi coù ba möôi hai töôùng trang nghieâm, ñaày ñuû taùm möôi veû ñeïp, möôøi taùm phaùp baát coáïng cuûa Phaät, möôøi löïc, boán voâ uùy, ñaïi töøø ñaïi bi, ñaày ñuû voâ bieân giôùi, ñaày ñuû voâ bieân ñònh, ñaày ñuû voâ bieân trí tueä, ñaày ñuû voâ bieân giaûi thoaùt, ñaày ñuû voâ bieân giaûi thoaùt tri kieán. Taát caû ñeä töû Thanh vaên cuûa Ñaïi sö chuùng toâi cuõng nhö vaäy ñaày ñuû giôùi, ñaày ñuû ñònh, ñaày ñuû trí tueä, ñaày ñuû giaûi thoaùt, ñaày ñuû giaûi thoaùt tri kieán. Vò Tyø-kheo-ni ôû tröôùc nöõ tu só Baït-ñaø-la Ca-tyø-leâ-da taùn thaùn coâng ñöùc cuûa Phaät vaø

haøng ñeä töû Thanh vaên cuûa Phaät nhö vaäy... nhö vaäy... Nöõ ngoaïi ñaïo Baït-ñaø-la Ca-tyø-leâ-da nghe Tyø-kheo-ni taùn thaùn coâng ñöùc cuûa Ñöùc Phaät vaø haøng ñeä töû Thanh vaên, taâm ñöôïc thanh tònh. Sau khi taâm ñaõ ñöôïc thanh tònh roài, coâ ta thöa vôùi Tyø-kheo-ni: –Hay thay Tyø-kheo-ni! Neáu ñuùng nhö vaäy, toâi seõ xin ñi theo coâ. Tyø-kheo-ni noùi vôùi nöõ tu só ngoaïi ñaïo Baït-ñaø-la Ca-tyø-leâ-da: –Hay thay nöõ tu só! Haõy nöông theo thaàn thoâng cuûa toâi, cuøng nhau maø ñi.

Nöõ tu só noùi: –Laønh thay! Thöa chò, toâi cuõng coù thaàn thoâng. Baáy giôø vò Tyø-kheo-ni cuøng nöõ tu só Baït-ñaø-la Ca-tyø-leâ-da ñoàng khôûi haønh. Trong khoaûng thôøi gian raát ngaén nhö löïc só duoãi caùnh tay, bieán daïng ôû soâng Haèng, boãng choác xuaát hieän ôû röøng Kyø-ñaø, ñi ñeán choã Ñöùc Phaät. Nöõ tu só Baït-ñaø-la Ca-tyø-leâ-da töø xa troâng thaáy Ñöùc Theá Toân, toân nhan ñoan chaùnh, ñeïp ñeõ tuyeät vôøi... gioáng nhö baàu trôøi ban ñeâm coù caùc vì sao toâ ñieåm. Thaáy roài, taâm naøng thanh tònh, ñeán tröôùc maët Ñöùc Phaät, ñaûnh leã döôùi chaân Ngaøi maø baïch: –Laønh thay! Baïch Theá Toân, xin Ngaøi cho con xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc. Baáy giôø Ñöùc Theá Toân baûo Toân giaû A-nan: –Naøy Tröôûng laõo A-nan, thaày daãn nöõ tu só ngoaïi ñaïo Baït-ñaø-la Ca-tyø-leâ-da giao cho Ma-ha Ba-xaø-ba-ñeà Kieàu-ñaøm-di vaø daën: “Cho nöõ tu só ngoaïi ñaïo Baït-ñaø-la Ca-tyø-leâ-da naøy ñöôïc xuaát gia vaø thoï giôùi Cuï tuùc. Nöõ tu só naøy ñaõ chöùng thaàn thoâng, ñaày ñuû oai löïc.” Luùc aáy Tröôûng laõo A-nan nghe lôøi Phaät daïy, baïch Phaät: –Nhö Theá Toân daïy, con xin vaâng lôøi. Ngaøi A-nan lieàn daãn nöõ tu só ngoaïi ñaïo ñeán choã Tyø-kheo-ni Ma-ha Ba-xaø-ba-ñeà Kieàu-ñaøm-di vaø trình baøy nhö lôøi Phaät daïy. Baáy giôø Tyø-kheo-ni Ma-ha Ba-xaø-ba-ñeà Kieàu-ñaøm-di ñoä cho nöõ tu só ngoaïi ñaïo Baït-ñaø-la Ca-tyø-leâ-da ñöôïc xuaát gia vaø thoï giôùi Cuï tuùc. Nöõ tu só thoï giôùi Cuï tuùc chöa ñöôïc bao laâu, naøng ñi ñeán choã vaéng veû, töï soáng moät mình, mau lìa caáu tröôïc, sieâng naêng tu khoå haïnh, taâm khoâng phoùng daät, truï trong tö duy. Nöõ tu só Baït-ñaø-la Ca-tyø-leâ-da ñaõ ñöôïc xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc, taâm khoâng phoùng daät, truï trong tö duy... Khoâng laâu sau, ôû trong ñaïi chuùng, vò thieän nöõ chaùnh tín xuaát gia, caàu phaïm haïnh voâ thöôïng, thaáy ñöôïc caùc phaùp, chöùng ñöôïc thaàn thoâng, vieäc laøm ñaõ xong, truï trong caûnh an laïc, töï xöôùng leân: “Sinh töû ñaõ döùt, phaïm haïnh ñaõ laäp, vieäc laøm ñaõ xong, khoâng thoï thaân ñôøi sau.” Vò nöõ tröôûng laõo naøy thaáy bieát nhö vaäy, lieàn chöùng quaû A-la-haùn, taâm ñöôïc giaûi thoaùt, Ñöùc Phaät thoï kyù: –Naøy caùc Tyø-kheo, trong haøng Tyø-kheo-ni chöùng Tuùc maïng thoâng thì Tyø-kheo-ni Baït-ñaø-la Ca-tyø-leâ-da naøy laø ngöôøi baäc nhaát. Phaøm nhöõng ñieàu thöa hoûi cuûa caùc Tyø- kheo-ni khaùc, ngöôøi ñeàu bieát tröôùc. Baáy giôø chuùng Tyø-kheo-ni cho vieäc heát söùc hy höõu, moïi ngöôøi ñeàu ca ngôïi: “Tyø-kheo-ni Baït-ñaø-la Ca-tyø-leâ-da naøy thaät laø hy höõu! Thaät laø hy höõu! Trong chuùng Tyø- kheo-ni coù nhöõng vò xuaát gia ñaõ laâu, tu taäp phaïm haïnh, chöa ai ñöôïc mau chöùng thaàn thoâng nhö Tyø-kheo-ni Baït-ñaø-la Ca-tyø-leâ-da.” Baáy giôø chuùng Tyø-kheo-ni coù yù nghó phaân vaân neân ñeán choã Ñöùc Nhö Lai xin giaûi tröø phaân vaân, ñeå hieåu roõ taát caû söï thaät. Ñeán nôi, hoï ñaûnh leã döôùi chaân

Phaät, ñaûnh leã roài lui ñöùng veà moät beân vaø baïch Phaät: –Baïch Ñöùc Theá Toân, Tyø-kheo-ni Baït-ñaø-la Ca-tyø-leâ-da trong quaù khöù ñaõ taïo thieän nghieäp gì maø ngaøy nay sinh trong nhaø ñaïi phuù ñaày ñuû cuûa caûi... khoâng thieáu moät vaät gì, dung nhan laïi ñeïp ñeõ, moïi ngöôøi thích ngaém chaúng chaùn, ôû theá gian ít ai coù ñaày ñuû töôùng toát nhö vaäy? Do nhaân duyeân gì laïi ñöôïc xuaát gia, ñaày ñuû giôùi haïnh, mau chöùng thaàn thoâng, ñöôïc Theá Toân thoï kyù: "ÔÛ trong chuùng ñeä töû Thanh vaên Tyø-kheo-ni, ngöôøi chöùng Tuùc maïng thoâng baäc nhaát laø Tyø-kheo-ni Baït-ñaø-la Ca-tyø-leâ-da?"

Ñöùc Phaät nghe thöa nhö vaäy, lieàn baûo caùc Tyø-kheo-ni: –Naøy caùc Tyø-kheo-ni, Ta nhôù vaøo thôøi quaù khöù, trong thaønh Ba-la-naïi coù hai ngöôøi phuï nöõ keát baïn thaân vôùi nhau: Moät laø tröôûng giaû nöõ giaøu coù, hai laø Baø-la-moân nöõ doøng hoï cao quyù. Moät hoâm, ngöôøi phuï nöõ thuoäc doøng ñaïi toäc Baø-la-moân ñi ñeán nhaø cuûa vò nöõ ñaïi phuù tröôûng giaû ñeå môøi baïn. Baáy giôø Ñöùc Nhö Lai Ca-dieáp Theá Toân Chaùnh Ñaúng Chaùnh Giaùc cuõng ñi ñeán nhaø cuûa vò nöõ ñaïi phuù tröôûng giaû. Nöõ ñaïi phuù tröôûng giaû thaáy Ñöùc Nhö Lai Ca-dieáp ñi ñeán nhaø mình, naøng lieàn ra khoûi nhaø nghinh tieáp Theá Toân. Thaáy vò nöõ Baø-la-moân khoâng ñoùn röôùc, vò nöõ ñaïi phuù tröôûng giaû môùi noùi vôùi vò nöõ Baø-la-moân: "Laønh thay! Naøy chò, vì côù gì chò khoâng ñi ñoùn röôùc Theá Toân?" Ngöôøi phuï nöõ Baø-la-moân ñaùp: "Laønh thay! Thöa chò, trong tay toâi khoâng coù vaät gì caû, laøm sao tay khoâng ñi röôùc Theá Toân? Nay ñeán tieáp röôùc Theá Toân phaûi duøng vaät gì ñeå nghinh ñoùn Ñöùc Phaät." Vò nöõ ñaïi phuù tröôûng giaû baûo vò nöõ Baø-la-moân: "Hay thay! Naøy chò, chò cöù ñi nghinh tieáp thì Ñöùc Nhö Lai seõ vaøo nhaø." Luùc aáy vò nöõ Baø-la-moân lieàn laøm moät chieác loïng baèng caùc vaät trang söùc, duøng næ moûng lôïp leân treân, laïi coù ñuû caùc loaïi traøng hoa treo ruõ chung quanh. Ñöùc Nhö Lai Ca-dieáp Voâ Thöôïng Chaùnh Ñaúng Chaùnh Giaùc vaøo buoåi saùng sôùm, maët trôøi coøn ôû phöông Ñoâng, vì thöông töôûng vò nöõ Baø-la-moân, Ngaøi ñaép y, mang bình baùt ñi ñeán nhaø vò nöõ ñaïi phuù tröôûng giaû. Khi aáy vò nöõ ñaïi toäc Baø-la-moân ñem chieác loïng quyù daâng cuùng Ñöùc Nhö Lai Ca-dieáp Voâ Thöôïng Chaùnh Ñaúng Chaùnh Giaùc roài duøng keä baïch Phaät: Loïng baèng ngoïc quyù, caùn baèng vaøng Vaûi moûng tuyeät ñeïp hoa bao phuû Nghinh röôùc Tröôïng phu oai ñöùc lôùn Cuùi xin Theá Toân thöông naïp thoï. Luùc baáy giôø Ñöùc Ca-dieáp Nhö Lai Voâ Thöôïng Chaùnh Ñaúng Chaùnh Giaùc vì thöông töôûng vò nöõ Baø-la-moân neân nhaän laáy chieác loïng quyù. Naøy caùc Tyø-kheo-ni, chôù coù nghi ngôø, ngöôøi phuï nöõ cuùng chieác loïng quyù cho Ñöùc Phaät Ca-dieáp luùc ñoù ñaâu phaûi ngöôøi naøo khaùc, nay chính laø Tyø-kheo-ni Baït-ñaø-la Ca-tyø- leâ-da naøy vaäy. Naøy caùc Tyø-kheo-ni, laïi coù nhaân duyeân: Ta nhôù thôøi quaù khöù, cuõng taïi thaønh Ba-la-naïi naøy coù moät ñaïi phuù tröôûng giaû, vò phuù tröôûng giaû naøy coù moät ñaày tôù gaùi. Luùc ñoù coù moät vò Bích-chi-phaät ôû trong thaønh Ba-la-naïi. Moät buoåi saùng sôùm, khi maët trôøi coøn ôû phöông Ñoâng, vò Bích-chi-phaät ñaép y, mang bình baùt ñi vaøo nhaø vò ñaïi phuù tröôûng giaû khaát thöïc. Luùc aáy ngöôøi ñaày tôù gaùi thaáy vò Bích-chi-phaät laàn laàn höôùng ñeán vôùi oai nghi chöõng chaïc, tôùi lui ñuùng

pheùp, khieán taâm naøng ñöôïc thanh tònh. Taâm ñöôïc thanh tònh roài, naøng voäi vaõ chaïy vaøo nhaø, ñeán beân baø chuû thöa: –Laønh thay! Thöa thaùnh nöõ, hieän giôø ngoaøi ngoõ coù moät vò Tyø-kheo khaát thöïc. Baø tröôûng giaû luùc aáy ñang ngoài chaûi toùc, vôùi baøn tay traùi veït toùc, troâng thaáy vò Bích-chi-phaät thaân hình xaáu xí, khoâng ñöôïc khoâi ngoâ. Baø ta thaáy vaäy, lieàn baûo tyø nöõ: –Ta khoâng thích ngöôøi khoâng coù dung maïo khoâi ngoâ, xaáu xí nhö vaäy, huoáng chi cho thöùc aên. Vò tyø nöõ laïi thöa: –Laønh thay! Thöa thaùnh nöõ, neân cuùng thöùc aên ñeán vò Tieân nhaân naøy. Ngöôøi nhö

vaäy, haø taát phaûi khoâi ngoâ, chæ caàn taâm hieàn thieän. Baø tröôûng giaû laïi noùi: –Ta thaät khoâng thích ngöôøi nhö vaäy. Laøm sao baûo ta boá thí thöùc aên! Vò tyø nöõ laïi thöa: –Neáu hoâm nay thaùnh nöõ quaû thaät khoâng vui khi daâng thöùc aên cho Tieân nhaân, xin baø cho phaàn aên moät ngaøy cuûa con ñeå con ñem daâng cuùng cho vò Tieân nhaân naøy. Baø tröôûng giaû laïi noùi: –Laønh thay, chò laø ngöôøi phuïc dòch trong nhaø ta, chò coù theå laáy phaàn aên cuûa mình, tuøy yù cho. Khi aáy vò tyø nöõ nhaän phaàn aên cuûa mình ôû nôi baø tröôûng giaû, roài ñem hieán cuùng cho vò Bích-chi-phaät. Caùc vò Bích-chi-phaät chæ coù phaùp duøng söùc thaàn thoâng giaùo hoùa chuùng sinh, khoâng duøng caùc phaùp khaùc. Luùc aáy vò Bích-chi-phaät vì thöông töôûng ngöôøi tyø nöõ neân thoï thöùc aên cuùng döôøng, roài ôû tröôùc maët tyø nöõ bay voït leân hö khoâng maø ñi. Vò tyø nöõ thaáy söùc thaàn thoâng cuûa vò Bích-chi-phaät bay ñi trong hö khoâng, neân thaân taâm vui möøng hôùn hôû traøn ngaäp toaøn thaân, khoâng theå töï cheá. Coâ ta chaép tay höôùng veà vò Bích-chi-phaät, ñaûnh leã vaø phaùt nguyeän xöôùng leân: –Con nguyeän ñôøi sau gaëp ñöôïc baäc thaày toát ñeïp nhö vaäy, hoaëc hôn theá nöõa. Giaùo phaùp cuûa caùc Ngaøi noùi ra, nguyeän con mau laõnh ngoä, ñôøi ñôøi kieáp kieáp khoâng ñoïa vaøo caùc ñöôøng aùc, chôù bò thaân hình xaáu xí khoâng ñoan chaùnh nhö vò Tieân nhaân naøy. Taïi sao? Vì thaân hình xaáu xí, ñi khaát thöïc khoù khaên. Nguyeän baát cöù sinh ôû ñaâu vaø baát cöù trong thôøi gian naøo, con ñöôïc thaân hình ñoan chaùnh deã thöông, moïi ngöôøi öa troâng ngaém. Baáy giôø baø tröôûng giaû thaáy Toân giaû Bích-chi-phaät hieän thaàn thoâng nhö chö Thieân, bay ñi treân hö khoâng neân baûo tyø nöõ: –Laønh thay! Naøy tyø nöõ, naøng cho ta coâng ñöùc naøy, ta seõ cho naøng phaàn aên nöõa. Vò tyø nöõ thöa baø tröôûng giaû: –Laønh thay! Thöa thaùnh nöõ, con khoâng theå cho ñöôïc! Baø tröôûng giaû laïi noùi: –Laønh thay! Naøy tyø nöõ, xin naøng cho ta coâng ñöùc naøy, ta seõ cho naøng gaáp hai phaàn aên. Vò tyø nöõ thöa: –Cuõng khoâng theå ñöôïc! Baø tröôûng giaû laïi cuõng noùi nhö vaäy. Cho gaáp ba, boán phaàn, naêm phaàn, möôøi phaàn, hai möôi phaàn, ba möôi phaàn, boán möôi phaàn, naêm möôi phaàn..., nhöng naøng tyø nöõ vaãn noùi: –Khoâng theå ñöôïc. Baø tröôûng giaû laïi baûo tyø nöõ: –Laønh thay! Naøy tyø nöõ, neáu naøng cho ta coâng ñöùc naøy, ta seõ cho naøng moät traêm phaàn aên. Vò tyø nöõ vaãn thöa: –Cuõng khoâng theå ñöôïc! Baø tröôûng giaû luùc aáy lieàn noåi giaän, noùi: –Taïi sao maøy coá traùi lôøi ta? Roài baø ta cho ngöôøi baét troùi, ñaùnh tyø nöõ. Vò tyø nöõ vì ñau khoå neân keâu khoùc lôùn tieáng. Khi aáy oâng tröôûng giaû töø ngoaøi vaøo nhaø, thaáy tyø nöõ keâu khoùc nhö vaäy, hoûi:

–Hieàn giaû vì côù gì keâu khoùc nhö vaäy? Vò tyø nöõ lieàn keå laïi söï tình vöøa qua. Khi aáy oâng tröôûng giaû töùc giaän, lieàn goïi vôï mình ñeán vaø ra leänh côûi boû chuoãi anh laïc cuøng y phuïc, noùi: –Ta ñaõ baûo naøng troâng coi taøi saûn, nay coù Sa-moân hay Baø-la-moân ñeán nhaø khaát thöïc maø naøng khoâng cho. Vì lyù do ñoù, nay ta ñuoåi naøng ra ôû ngoaøi caên phoøng nhoû toài teä vaø khoâng coøn quaûn lyù taøi saûn nöõa. Tröôûng giaû baûo vò tyø nöõ taém röûa vaø ñem y phuïc, chuoãi anh laïc cuûa vôï mình trao cho tyø nöõ. OÂng môû kho vaø chæ cho tyø nöõ taøi saûn baûo vaät, noùi: –Naøy hieàn nöõ, trong soá tieàn baïc baûo vaät nhö vaäy, neáu coù Sa-moân, Baø-la-moân ñeán khaát thöïc, tuøy theo nhu caàu maëc tình cung caáp khoâng coù giôùi haïn. Naøy caùc Tyø-kheo, yù caùc thaày nghó sao? Vò tyø nöõ trong nhaø tröôûng giaû luùc aáy ñaâu phaûi ngöôøi naøo khaùc, nay chính laø Tyø-kheo-ni Baït-ñaø-la Ca-tyø-leâ-da, chôù neân nghi ngôø. Vò tyø nöõ luùc aáy vì cuùng döôøng vò Bích-chi-phaät, sinh taâm thanh tònh, tuøy theo thoï maïng, sau khi qua ñôøi sinh leân coõi trôøi Ñao-lôïi, hình dung ñoan chaùnh, heát söùc ñeïp ñeõ, moïi ngöôøi thích troâng ngaém, so vôùi haøng ngoïc nöõ ôû trong cung trôøi Ñao-lôïi khoâng ai hôn naøng. Coù boán vò Thieân töû coõi naøy ñeàu tranh nhau caàu naøng laøm vôï, moãi Thieân töû ñeàu noùi: –Ngoïc nöõ naøy haõy keát duyeân vôùi ta. Khi aáy Thieân chuû Ñeá Thích thaáy boán Thieân töû tranh nhau nhö vaäy, lieàn baûo: –Naøy caùc Thieân töû, neáu caùc Thieân töû muoán caàu ngoïc nöõ naøy laøm vôï, thì moãi Thieân töû tuøy yù laøm moät baøi keä. Heã baøi keä ngöôøi naøo hay nhaát, ta seõ gaû ngoïc nöõ cho. Baáy giôø boán vò Thieân töû ñoàng baïch Ñeá Thích: –Hay thay! Thöa Thieân vöông, cuùi xin Thieân vöông noùi keä tröôùc, roài chuùng toâi seõ noùi keä sau. Luùc aáy Ñeá Thích noùi keä: Ñi, ngoài thöôøng nhôù nghó Naèm nguû cuõng khoâng yeân Khi ta naèm nguû say Luùc aáy môùi queân naøng. Moät vò trong boán vò Thieân töû noùi keä: Thieân vöông ngaøi khoaùi laïc Nguû nghæ ñöôïc an oån Nhö troáng chieán giuïc vang Khuaáy ñoäng maõi taâm toâi. Vò Thieân töû thöù hai noùi keä: Nhö troáng chieán thuùc duïc Tieáng aáy ñoå lieân hoài Nhö quaäy laïc beân tai Khuaáy ñoäng maõi khoâng thoâi. Vò Thieân töû thöù ba noùi keä: Nhö quaäy söõa thaønh laïc Caøng luùc caøng nhanh hôn Toâi bò duïc naùo loaïn Nhö naéng maët trôøi thieâu.

Vò Thieân töû thöù tö noùi keä: Caùc ngöôøi ñeàu an laïc Neân môùi noùi ñöôïc keä Coøn ta chaúng bieát ta Ñang soáng hay ñaõ cheát. Luùc baáy giôø Ñeá Thích thaáy Thieân töû thöù tö say ñaém aùi duïc, neân noùi keä: Ngöôøi naøy saép boû maïng Chaúng bao laâu laâm chung E boû vui coõi trôøi Neân trao ngoïc nöõ ngay! Luùc aáy chö Thieân cuøng nhau bình luaän, lieàn trao ngoïc nöõ cho vò thöù tö. Ñöùc Phaät noùi: –Vò tyø nöõ töø ñoù ñeán nay khoâng ñoïa vaøo caùc ñöôøng aùc, xoay vaàn trong coõi trôøi, ngöôøi traûi qua voâ löôïng kieáp, kieáp cuoái cuøng sinh trong nhaø Baø-la-moân Ca-tyø-la raát nhieàu cuûa baùu, taøi saûn voâ löôïng. Tyø-kheo-ni Baït-ñaø-la Ca-tyø-leâ-da khi sinh laøm ngöôøi phuï nöõ trong nhaø ñaïi Baø-la- moân, ñaõ cuùng chieác loïng laøm baèng nhieàu vaät quyù baùu cho Ñöùc Nhö Lai Ca-dieáp Chaùnh Ñaúng Chaùnh Giaùc. Laïi trong thôøi quaù khöù laøm tyø nöõ trong nhaø tröôûng giaû, ñaõ cuùng cho Toân giaû Bích-chi-phaät moät böõa aên vaø phaùt

nguyeän: “Nguyeän thaân con ñôøi sau ñeïp ñeõ deã thöông, moïi ngöôøi ñeàu thích troâng ngaém.” Do söùc nhaân duyeân taïo nghieäp trong quaù khöù neân ñöôïc quaû baùo ñôøi ñôøi sinh ôû ñaâu, thaân hình ñöôïc xinh ñeïp deã thöông, moïi ngöôøi thích troâng ngaém, heát söùc tuyeät vôøi, ai ai cuõng aùi moä. Do ñôøi quaù khöù laïi nguyeän: “Ñôøi töông lai con khoâng bò rôi vaøo ñöôøng aùc.” Do söùc nhaân duyeân nghieäp baùo naøy neân ñôøi ñôøi khoâng sinh trong ba ñöôøng aùc, thöôøng qua laïi trong caûnh nhaân thieân, thoï höôûng khoaùi laïc. Do ñôøi quaù khöù laïi nguyeän: “Nguyeän ñôøi töông lai con gaëp ñöôïc vò Giaùo sö nhö vaäy hay hôn theá nöõa, tuøy theo giaùo phaùp cuûa Ngaøi noùi ra ñeàu ñöôïc laõnh ngoä.” Do söùc nhaân duyeân nghieäp baùo naøy neân ngaøy nay gaëp ñöôïc Ta, laïi ñöôïc xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc, cuõng laïi mau chöùng thaàn thoâng, ñöôïc Ta thoï kyù: “ÔÛ trong chuùng Tyø-kheo-ni Thanh vaên, ngöôøi ñöôïc Tuùc maïng thoâng baäc nhaát laø Tyø-kheo-ni Baït-ñaø-la Ca-tyø-leâ-da.” Naøy caùc Tyø-kheo-ni, Tyø-kheo-ni Baït-ñaø-la Ca-tyø-leâ-da xöa troàng caên laønh nhö vaäy. Do söùc nhaân duyeân thieän caên neân ngaøy nay Tyø-kheo-ni Baït-ñaø-la Ca-tyø-leâ-da sinh trong nhaø ñaïi Baø-la-moân, hình dung ñoan chaùnh deã thöông..., trong chuùng Tyø-kheo-ni Thanh vaên cuûa Ta laø ngöôøi nhôù kieáp tröôùc baäc nhaát. Baáy giôø caùc Tyø-kheo baïch Phaät: –Thöa Theá Toân, hy höõu thay Theá Toân! Tyø-kheo-ni Baït-ñaø-la Ca-tyø-leâ-da kheùo tuøy thuaän cho Tröôûng laõo Ñaïi Ca-dieáp ñöôïc xuaát gia vaø tuøy theo phaùp ñeå ñöôïc xuaát gia. Sau khi caùc Tyø-kheo noùi lôøi aáy roài, Ñöùc Phaät lieàn baûo caùc Tyø-kheo: –Naøy caùc Tyø-kheo, Tyø-kheo-ni Baït-ñaø-la Ca-tyø-leâ-da chaúng phaûi chæ moät ñôøi naøy thuaän theo Ñaïi Ca-dieáp xuaát gia, maø trong quaù khöù cuõng thuaän theo Ñaïi Ca-dieáp xuaát gia. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät: –Thöa Theá Toân, vieäc naøy theá naøo? Xin Ngaøi daïy roõ. Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo:

–Ta nhôù thôøi quaù khöù coù moät ngöôøi noâng daân ngheøo khoå ñang laøm ruoäng ngoaøi ñoàng. Vôï anh ta töø nhaø mang côm ra ñoàng cho choàng. Naøng ta ñi ñeán bôø soâng thaáy moät vò Bích-chi-phaät ñang ngoài thaúng thaân chaùnh nieäm döôùi goác caây, thaân taâm khoâng lay ñoäng. Vôï ngöôøi noâng daân ngheøo naøy thaáy vò Bích-chi-phaät, sinh taâm thanh tònh, ñeán tröôùc Bích-chi-phaät cung kính chaép tay, cuùi ñaàu ñaûnh leã saùt chaân. Ngöôøi choàng ôû ngoaøi ruoäng, xa xa troâng thaáy vôï mình ra khoûi nhaø, ñaõ ñeán meù soâng maø khoâng loäi qua soâng, trong taâm lieàn nghi: “Khoâng bieát vôï ta cuøng vôùi ai ñöùng taïi meù soâng laøm vieäc gì maø chaúng thaáy ñeán, ñeå ta giôø naøy ñoùi khaùt, heát söùc khoù chòu?” Anh ta muoán vôï ñeán ngay. Vì côù ñoù, ngöôøi choàng heát söùc töùc giaän, buoàn baõ chaúng vui, caàm gaäy chaïy ñeán. Khi tôùi nôi, chaøng thaáy vò Bích-chi-phaät an toïa thieàn ñònh. Thaáy vaäy, anh ta lieàn nghó: “Nhaát ñònh vôï ta cuøng vôùi Sa-moân naøy laøm vieäc theá gian.” Luùc aáy anh ta töùc giaän voâ cuøng, caàm gaäy ñaùnh vò Bích-chi-phaät. Bích-chi-phaät luùc aáy vaän duïng thaàn thoâng, töø bôø soâng bay leân, ñi trong hö khoâng. Khi aáy vôï ngöôøi noâng daân ngheøo lieàn thöa vôùi choàng: –Hôõi oâi! Anh laøm vieäc heát söùc toäi loãi nhö vaäy! Tieân nhaân khoâng loãi, vì côù gì anh ngang nhieân naõo loaïn nhö vaäy! Vò Ñaïi tieân naøy ñaày ñuû giôùi ñöùc, tu haønh dieäu phaùp, coù oai ñöùc lôùn, ñaày ñuû thaàn thoâng.

Ngöôøi noâng daân sau khi ñaùnh vò Bích-chi-phaät lieàn hoái haän. Vì hoái haän neân anh ta noùi vôùi vôï: –Hay thay! Naøy thieän nöõ, ta nay cuøng naøng ñoàng ñi xuaát gia, cuøng tu phaïm haïnh. Lyù do taïi sao? Vì ta phaïm toäi, khoâng theå laáy moät chuùt ít nhaân duyeân thieän phaùp maø dieät tröø ñöôïc! Ngöôøi vôï lieàn thöa vôùi choàng: –Hay thay! Thöa thaùnh töû, toâi chaúng daùm traùi lôøi. Ngaøy nay hai chuùng ta xaû tuïc xuaát gia. Khi aáy hai ngöôøi ñoàng taâm xuaát gia. Sau khi xuaát gia roài, hai ngöôøi tu taäp, thaønh töïu taâm töø. Sau khi qua ñôøi, caû hai sinh leân coõi Phaïm thieân. Naøy caùc Tyø-kheo, yù caùc thaày nghó theá naøo? Ngöôøi noâng daân ngheøo khoå laøm ruoäng thuoâ aáy ñaâu phaûi ngöôøi naøo khaùc, chính laø Tyø-kheo Ñaïi Ca-dieáp naøy. Ngöôøi vôï cuûa chaøng noâng daân ngheøo thuoâ noï ñem phaàn côm cuûa choàng cuùng cho Bích-chi-phaät... thaønh töïu taâm töø, sau khi qua ñôøi sinh leân coõi Phaïm thieân ñaâu phaûi laø ai khaùc, chính laø Tyø-kheo-ni Baït-ñaø-la Ca-tyø-leâ-da naøy. Do thuoâ aáy thuaän theo yù choàng xuaát gia neân nay cuõng thuaän theo Ñaïi Ca-dieáp ñi xuaát gia, khoâng traùi lôøi.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.